

ÁFORM UM LAGASETNINGU

– sbr. samþykkt ríkisstjórnar frá 10. mars 2017, 1.-4. gr.

Málsheiti og nr.	Frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 79/1997, um veiðar í fiskveiðilandhelgi Íslands (um leyfi til prófana á vinnslu- og veiðarfærabúnaði) – MAR23060132.
Ráðuneyti /verkefnisstjóri	Matvælaráðuneytið/skrifstofa sjávarútvegs.
Innleiðing EES-gerðar?	☐ Já ☒ Nei
Dags.	10. ágúst 2023

A. Úrlausnarefni

1. Forsaga máls og tilefni

Íslenskir aðilar sem hafa verið að hanna og þjónusta veiði- og vinnslubúnað í fiskiskip hafa ekki getað látið fara fram prófanir hér við land á búnaðinum eftir ísetningu í erlend skip og hefur það neikvæð áhrif á greinina.

2. Hvert er úrlausnarefnið?

Frumvarpið mun mæla fyrir um breytingu á 13. gr. laga nr. 79/1997 þar sem ráðherra verði heimilt að veita aðilum skilyrt, takmörkuð og tímabundin leyfi til veiða til að prófa nýjan vinnslu- og veiðarfærabúnað í skipum.

Heimild þessi verði háð þeim skilyrðum að aflanum sé skilað til viðurkennds uppboðsmarkaðs á Íslandi fyrir sjávarafurðir og andvirði aflans renni til Verkefnasjóðs sjávarútvegsins.

Þá verði heimild til að taka sérstakt gjald fyrir afla, sem rennur í ríkissjóð.

Slíkar tilraunir eða rannsóknir skulu að jafnaði fara fram undir eftirliti Hafrannsóknastofnunar, Landhelgisgæslunnar eða Fiskistofu. Verði því ekki viðkomið að hafa sérstakan eftirlitsmann um borð í skipi því er heimild fær skal heimildin veitt með því skilyrði að Hafrannsóknastofnun fái upplýsingar um niðurstöður þessara tilrauna eða rannsókna. Heimilt verður að ákveða að leyfishafi skuli greiða allan kostnað sem leiðir af veru eftirlitsmanns um borð. Þá verður reglugerðarheimild um nánari framkvæmd ákvæðisins og gjaldskrá.

3. Að hvaða marki duga gildandi lög og reglur ekki til?

Ákvæði 13. gr. laga nr. 79/1997 ná eingöngu til veiðitilraun og annarra vísindalegra rannsókna, og því ekki til prófana á búnaði.

B. Markmið

1. Stefna hins opinbera á viðkomandi málefnasviði/málaflokki

Meginmarkmið málefnasviðsins eru að styrkja sjálfbærni auðlindanýtingar og efla vernd og viðgang viðkvæmra vistkerfa á grunni vistkerfisnálgunar. Draga úr losun gróðurhúsalofttegunda vegna framleiðslu og auðlindanýtingar. Efla hugmyndafræði hringrásar við veiðar, framleiðslu og hámarksnýtingu afurða. Tryggja matvælaöryggi í þágu heilsu fyrir alla og hámarka velferð dýra í allri framleiðslu.

2. Markmið sem að er stefnt með lagasetningu í ljósi úrlausnarefnis og stefnu stjórnvalda

Samkeppnishæfni fyrirtækja sem hanna, selja og þjónusta veiði- og vinnslubúnað.

C. Leiðir

1. Ekkert aðhafst - hvaða afleiðingar hefði það? Minni samkeppnishæfni fyrirtækja sem hanna, selja og þjónusta veiði- og vinnslubúnað. 2. Önnur úrræði en lagasetning sem metin hafa verið Stjórnsýslufyrirmæli ekki nægileg til að gera þessa breytingu. 3. Mögulegar leiðir við lagasetningu Rétt að gera breytingu á 13. gr. laga nr. 79/1997 í stað laga nr. 116/2006, einkum í ljósi þess að fyrri lögin fjalla nú þegar um veiðitilraunir og aðrar vísindalegar rannsóknir.
D. Hvaða leið er áformuð og hvers vegna?
1. Stutt lýsing á þeirri leið sem áformuð er og rökstuðningur fyrir henni Breyting á 13. gr. laga nr. 79/1997 í ljósi þess að þar er fjallað nú þegar um veiðitilraunir og aðrar vísindalegar rannsóknir. 2. Helstu fyrirhuguðu breytingar á gildandi lögum og reglum, hvort heldur bætt er við eða fellt brott Ný 2. mgr. 13. gr. laga nr. 79/1997 mun mæla fyrir um að ráðherra verði heimilt að veita aðilum skilyrt, takmörkuð og tímabundin leyfi til veiða til að prófa nýjan vinnslu- og veiðarfærabúnað í skipum. Heimildin verði háð þeim skilyrðum að aflanum sé skilað til viðurkennds uppboðsmarkaðs á Íslandi fyrir sjávarafurðir og andvirði aflans renni til Verkefnasjóðs sjávarútvegsins. Þá verði heimild til að taka sérstakt gjald fyrir afla, sem rennur í ríkissjóð. Slíkar tilraunir eða rannsóknir skulu að jafnaði fara fram undir eftirliti Hafrannsóknastofnunar, Landhelgisgæslunnar eða Fiskistofu. Verði því ekki viðkomið að hafa sérstakan eftirlitsmann um borð í skipi því er heimild fær skal heimildin veitt með því skilyrði að Hafrannsóknastofnun fái upplýsingar um niðurstöður þessara tilrauna eða rannsókna. Heimilt verður að ákveða að leyfishafi skuli greiða allan kostnað sem leiðir af veru eftirlitsmanns um borð. Þá verður reglugerðarheimild um nánari framkvæmd ákvæðisins og gjaldskrá.
E. Samræmi við stjórnarskrá og þjóðarétt – aðrar grundvallarspurningar
1. Koma áformin inn á svið stjórnarskrár og þjóðréttarskuldbindinga? Nei. 2. Varða áformin ákvæði EES-samningsins um ríkisaðstoð, tæknilegar reglur um vöru og fjarþjónustu eða frelsi til að veita þjónustu? Nei. 3. Er önnur grundvallarlöggjöf sem taka þarf tillit til? Nei.
F. Samráð
1. Hverjir eru helstu hagsmunaaðilar? Samtök iðnaðarins, Samtök fyrirtækja í sjávarútvegi. 2. Er skörun við stjórnarmálefni annarra ráðuneyta? Mögulega við málefni háskóla-, iðnaðar- og nýsköpunarráðuneytis og umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneytis. 3. Samráð sem þegar hefur farið fram Hefur ekki farið fram. 4. Fyrirhugað samráð Samtök iðnaðarins, Samtök fyrirtækja í sjávarútvegi og samráðsgátt stjórnvalda.
G. Mat á áhrifum þeirrar leiðar sem áformuð er
1. Niðurstaða frummats á áhrifum, sbr. fylgiskjal
H. Næstu skref, innleiðing
1. Hefur verið gerð verkefnisáætlun fyrir frumvarpssmíðina? Nei.

2. Hvernig verður staðið að innleiðingu löggjafar? Hvað má gera ráð fyrir að þeir sem verða fyrir áhrifum, opinberar stofnanir/hagsmunaaðilar/almennigur, þurfi langan tíma til undirbúnings/aðlögunar? Mun taka gildi skv. almennum reglum. 3. Hvaða forsendur þurfa að vera fyrir hendi til að lagasetning beri árangur? Skýr heimild í lögum. 4. Mælikvarðar á árangur og útkomu Fjöldi leyfa. 5. Hefur verið hugað að því að afla gagna til að meta árangur þegar þar að kemur? Ekki sérstaklega.
I. Annað
J. Fylgiskjöl
1. Mat á áhrifum lagasetningar – Frummat, sbr. eyðublað 2. Önnur fylgiskjöl eftir atvikum